

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Valja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO 267. - STEV. 267.

NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 12, 1932. - SOBOTA, 12. NOVEMBRA 1932

VOLUME XL. - LETNIK XL.

SOVJETI UPAJO, DA JIH BO ROOSEVELT PRIZNAL

TRI ZAPOREDNE AMERIŠKE ADMINISTRACIJE SO ZAVRNILE RUSKO PONUDBO ZA PRIZNANJE

Ruska vlada zaenkrat še mirno čaka, kako se bodo razmere razvile. — Amerika in Rusija imata na Daljnem istoku skupne interese. — Trije težavni pogoji za priznanje. — Avstrija je vesela izida ameriških volitev, nadajoč se, da se bo njen izvoz izboljšal.

MOSKVA, Rusija, 11. novembra. — Mnogi Amerikanci so tekom zadnjih treh mesecev govorili: sovjetskim uradnikom, da bo izvolitev Franklina D. Roosevelta za ameriškega predsednika ugledala pot do boljših odnosov med Moskvo in Washingtonom. Ker je sedaj ameriški narod izvolil demokratsko vlado, ruska vlada mirno čaka, kako se bodo razmere razvile in se noče vdati prenaplenu pričakovanju.

Pri vsaki izvolitvi zadnjih treh ameriških predsednikov — Hardinga, Coolidgea in Hooverja, — je Rusija imela veliko zaupanje, ki pa ni rodilo zaželenega sadu. Zato pa se ruska vlada ne zanaša preveč na besede Amerikancev, ki so obljubljali boljše odnose z Ameriko, ako bo izvoljen Roosevelt.

Ko je bil izvoljen Harding je Rusija v skoro sličnih okoliščinah stavila vanj velika upanja, da bo zavzel prijateljsko stališče do Rusije. Tedaj je šlo za skupne koristi Amerike in Rusije na Daljnem Istoku.

Leta 1920 je Harry F. Sinclair skušal dobiti razne koncesije za pridobivanje petroleja na Kamčatki in na otoku Sahalinu. Sinclair je tedaj hotel dobiti pravico, da zgradi dve pristanišči na Sahalinu, kar bi bilo velike važnosti za slučaj kakih sovražnosti na Daljnem Istoku. Pogoj za pristanišča je bilo priznanje sovjetske Rusije, česar pa Washington hotel dovoliti.

Takoj po inavguraciji predsednika Harnamestnik komisarija, Litvinov, poslal v Washington poslanico s priporočilom, da Amerika prizna Rusijo. Tedanji ameriški državni tajnik Charles E. Hughes pa je nepovoljno odgovoril.

Drugič je skušala Rusija dobiti ameriško priznanje, ko je nastopil vlado predsednik Coolidge, čegar nastopni govor je pustil za Rusijo odprta vrata za zblizanje med obema državama.

Tedanji ruski zunanji komisar Jurij Čičerin je brzojavil predsedniku in priporočal pogajanja. Državni tajnik Hughes pa mu je odgovoril: "Zdi se mi, da sedaj ni čas za pogajanja."

Ob nastopu vlade predsednika Hooverja je komisar Litvinov v svojem govoru slavil Hooverja kot dobrotnika človeštva in s tem namigaval na priznanje Rusije, toda Hoover Rusije ni priznal.

Ker ima tedaj Rusija slabe izkušnje z ameriškimi predsedniki, je le malo upanja, da bi se tudi v sedanjih izpremehbi ameriške vlade hotela potegovati za ameriško priznanje.

Združene drave so vedno zahtevale za pogoj priznanja tri stvari: prvič, priznanje dolga, ki ga je napravila Rusija pod carsko vlado; drugič, vrnitev premoženje Amerikancem, katerim je bilo zaplenjeno pod sovjetsko vlado, in tretjič, prenehanje revolucionarne agitacije v Združenih državah. Med vsemi je zadnja točka največja zapreka.

DUNAJ, Avstrija, 10. novembra. — Avstrijska javnost je zasledovala ameriške predsedniške volitve z velikim zanimanjem, zlasti iz gospodarskih ozirov. Avstrija pričakuje vsled izvolitve demokra-

Skoro 2000 žrtev viharja na Kubi

PRIPRAVA ZA DOBRO PIVO

Župan Čermak je naročil pivovarnarjem, naj se pripravijo. — Pravičica za salon bo \$1000. — Ječmen je poskočil v ceni.

Chicago, Ill., 11. novembra. — Mesto Chicago je skoro pozabilo na prohibicijsko postavo, ko je župan Čermak povedal pivovarnarjem, da naj zakurijo svoje kotle.

Čez noč so spikizi postali odprti saloni. Polieisti so se smejali truckom, ki so vozili pivo. Zelo živahna trgovina z ječmenom se je pričela.

Zvezni prohibicijski uradi se pripravljajo, da odslovijo večje število svojih uradnikov. Pivovarniški gangsterji so naznanili, da bodo pričeli kuhati pivo.

Župan Čermak, ki je delničar slavne pilzenske pivovarne na Češkem, je rekel: — "Češkim pivovarnarjem se ni treba bati državne preiskave. Poliecija ne bo preiskovala, kar zadene pivo."

Pivo je še vedno po 25 centov, toda župan Čermak je rekel, da ne bo več dolgo, ko bo pivo zopet po 5 centov.

Župan je rekel, da morejo pivovarnarji prodajati sodček piva po \$1, in kar se tiče njega, ga morejo prodajati in jim ni treba plačati nobenega davka. Ko bo pivo dovoljeno in določen davek, bodo morali plačati \$5 davka za sodček piva.

Prodajati ga bodo mogli imeli dovolj do Čerma. — "Kupil bom pivovarno in vem, kje jo morem dobiti zelo poceni. In pričel bom veliko trgovino s pivom, kakor dovoljuje postava."

Prohibicijski ravnatelj Malachi B. Harney je rekel, da je bilo izmed 75 njegovih agentov že polovica odpuščenih in da bo treba odpustiti še več drugih.

Na trgu je cena ječmena nenadoma zelo poskočila, ko je bilo naznanjeno, da ga primanjkuje za izdelovanje piva.

Alphonse Capone, ki ima več zakotnih pivovarn, bo še dalje obdržal svoje poslovanje.

Njegov zastopnik in ravnatelj Joe Fusco je izjavil:

— "Kupil bom pivovarno in vem, kje jo morem dobiti zelo

ŠVICARSKA MESTA SO ZASTRAŽENA

Ker se vlada boji ponovnih spopadov med radikali in njihovimi nasprotniki, je ojačila vojaške posadke.

Ženeva, Švica, 11. novembra. — Ker se vlada boji, da bi se ponovili kravali, ki so zahtevali v sredo tukaj enajst človeških žrtev, je dala ojačiti vojaške posadke po raznih mestih, predvsem pa v Ženevi, Bernu in Lozanju.

Po naročilu zvezne vlade v Bernu se bodo morali vsi udeleženci demonstracij, ki so bili v Bernu aretirani, zagovarjati pred vojaških sodiščem.

Ženevski socialisti so večeraj glasovali za generalni štrajk.

Jutri se bo vršila velika protestna demonstracija v spomin na enajst socialistov, katere so vojaški ustrelili.

V namenu, da prepreči ljudsko demonstracijo pri pogrebu žrtev, je vlada odredila, naj vsakega posebej pokopljejo in naj se pogrebi vrše na državne stroške.

ZADNJI MRTVECI SVETOVNE VOJNE

Pariz, Francija, 11. novembra. — Trije francoski vojniki, dva kaprola, Rene Beaufils in Jean Durcoq in prostak Pierre Seyler so bili zadnji, ki so žrtvovali svoje življenje v svetovni vojni.

Vsi trije so bili ubiti eno minuto prej, predno je trobenta naznanila konec streljanja ob enajstih dopoldne 11. novembra 1918.

Zadnje artilerijsko bombardiranje je bilo ob 10.45, ko je nemška baterija s 150 milimetarskimi topovi sipala ogenj na sovražnika pri mali vasi Dom-le-Mesnil.

Francija je ob priliki obletnice premirja obhajala tudi smrt treh zadnjih svojih junakov.

poceni. In pričel bom veliko trgovino s pivom, kakor dovoljuje postava."

tičnega predsednika zvišanje svojega izvoza, zlasti raznih vin.

Vsi časopisi so na prvi strani razpravljali o izvolitvi in slavili izvoljenega predsednika.

List "Die Stunde" spominja svoje čitatelje na Rooseveltovo obljubo, da bo znižal carino ter pravi: "V Rooseveltovih rokah je ključ do svetovne trgovine. Vse je odvisno od tega, kar bo napravil in kako se bo poslužil svoje moči."

Demokratski "Neues Wiener Abendblatt" pravi: "Izprememba iz leta 1928 do 1932 je velika. — Strašna kriza, ki se je pričela pod Hooverjem, je zlomila vero v republikansko gospodarsko zmoglost do skrajnega temelja. Roosevelt je obljubil odpravo prohibicije, ki je rodila zločinstvo in druge slabe posledice. Amerika, ki je upnica vseh evropskih držav, s svojo visoko carino onemogočuje evropskim državam, da bi ji plačale svoj dolg, ker ne morejo prodati svojih pridelkov. Sedanja izvolitev navdaja vse evropske narode z novim upanjem."

VODITELJI STRANK PRI PAPENU

Med povabljenimi voditelji strank je bil tudi Hitler, voditelj narodnih socialistov.

Berlin, Nemčija, 11. novembra. — Državni kancler Frane voň Papen je pozval k sebi voditelje nemških strank, med njimi tudi Adolfa Hitlerja, voditelja narodnih socialistov. Pri tej priliki je skušal dognati, katere stranke bodo podpirale gospodarski program nemške vlade.

To je storil Papen na izrečno željo predsednika nemške republike, Hindenburga.

Poleg Hitlerja so se odzvali valbilu: voditelj nemških nacionalcev, dr. Alfred Hugenberg, voditelj centroma, dr. Ludwig Kaas, načelnik bavarske ljudske stranke, Sehaeffer, in načelnik ljudske stranke, Dingeldey.

Centrum in bavarska ljudska stranka nasprotujeta kanclerju kot osebi, dočim sta pripravljena sodelovati v kabinetu narodne koncentracije.

STALINOVA ŽENA VČERAJ POKOPANA

Pogrebni obredov se je udeležilo 50,000 ljudi. Umrla je v Kremlju. — Bila je bolna nekaj tednov.

Moskva, Rusija, 11. novembra. — Nad 50,000 ljudi se je zbralo pred odprto rdečo krsto tovarišice Nadežde Allilujeve, Stalinove žene, v palači osrednjega izvrševalnega odbora na Rdečem trgu.

Stalinova žena je umrla v torek ponoči v Kremlju. Bolna je bila več tednov.

Časopisi so proti dosedanjim navadi objavili več njenih slik in razni vodilni uradniki so o njej objavili dolge članke.

Vsi članki v časopisih so bili objavljeni v črni okvirji. In četudi je bilo o njeni smrti objavljenih mnogo člankov, je bilo ime njenega moža Stalina omenjeno samo enkrat.

Časopisi so jo omenjali samo kot tovarišico Allilujevo in kot poštvalno članico stranke, ženo in prijateljico ter pomočnico tovariša Stalina.

Okoli njene krste je bilo mnogo venecv krizantem. Oblečena je bila v črno obleko in čez prsa je bila položena rdeča zastava.

Pokopana bo na bivšem samostanskem Novodvejskem pokopališču. Samostan je najslikovitjši kraj v Rusiji. Tu je tudi pokopana prva žena carja Petra Velikega in hči Borisa Gudunova ter pisatelj Čehov.

TUJCI ZNAJO BRATI

Washington, D. C., 11. nov. — Urad ljudskega šteta je naznanil, da izmed 13,216,928 tujcev jih je samo 9 odstotkov, da ne znajo brati in pisati.

PORUŠENIH MEST NAJBRŽ NE BODO ZOPET ZGRADILI

V prenapolnjenih tovornih vlakih so pripeljali včeraj v Camaguey na Kubi nad tisoč beguncev iz mesta Santa Cruz del Sur, ki ga je tornado popolnoma razdejal. V Santa Cruz je zahteval vihar najmanj tisoč človeških žrtev, dočim znaša število mrtvih v vsem opustošenem ozemlju skoro dva tisoč.

Štirje begunci so podlegli večeraj v bolnišnici poškodbam. Oblasti so zaenkrat na vse načine prizadevajo, preprečiti izbruh nalezljivih bolezni.

Med begunci, ki so dospeli v Camaguey, je nad štiristo ranjenih. 250 se jih nahaja v General Hospital, ostali so pa po raznih zasilnih bolnišnicah.

Obeška škoda, ki jo je napravil vihar, kateri se je skoro istočasno pojavil nad New Yorkom, Pennsylvanijo in novoangleškimi državami, ni mogoče natančno dognati.

Na Staten Island-u pri New Yorku znaša povzročena škoda približno tristo tisoč dolarjev, v Westchester County pa nad pol milijona dolarjev.

V Pennsylvaniji in v Jersey City pa znaša več milijonov.

Vsi ambulančni vozovi na Kubi niso zadostovali, da bi spravili ž njimi ranjene begunce v bolnišnice. Na pomoč so morala priti letala, avtobusi in privatni avtomobili.

Zdravniške potrebščine in obleko dovajajo z letali in ladjami. Tajnik za javna dela, Onetti, je rekel, da so nekatera mesta tako temeljito porušena, da se jih ne bo več izplačalo nanovo graditi. Najbolj je bilo prizadeto mesto Santa Cruz, v katerem ni ostala niti ena hiša cela.

Še nikdar prej nisem videl take tragedije. — Je rekel tajnik. — Skoro pod vsako desko, katero sem dvignil, sem opazil mrtliča. To je bilo nekaj strašnega.

NEKDAJNI NAPOLEONOV SLON

Budimpešta, Ogrska, 10. nov. — Slon "Siam", katerega je cesar Napoleon I. pripeljal iz Egipta v Francijo, še vedno živi v zverinjaku v Budimpešti.

Napoleon ga je dobil v dar od nekega egiptovskega poglavarja in ga je odpeljal s seboj v Francijo. Toda bil je zelo divji in vedno je napravil kako škodo. Vsled tega ga je Napoleon, bodisi, da se ga je rešil, ali pa iz prijaznosti, podaril svojemu lastu avstrijskemu cesarju Francu I. Ko je bil pripeljan na Dunaj, je bil postavljen v schoenbrunski zverinjak. Ker pa je bil še vedno divji, ga je uprava schoenbrunskega zverinjaka poslala v zverinjak v Budimpešto, kjer je ostal do današnjega dne.

Siam je sedaj star okoli 150 let in ima le še malo znakov svoje prejšnje divjosti. Zdaj porabi največ svojega časa, da priberači od obiskovalcev denar. S tem pazniki kupijo zanj kruha in drugih stvari.

Zadnje čase se je pričelo zanj zanimati francosko časopisje, ki agitira za to, da bi francoska vlada kupila slona in ga prepeljala v Pariz.

KAJZER NOČE BITI KRIV

V svoji izjavi označuje obdolžbo za laž. — Po zadnjih poročilih bo mogoče zopet poklican na nemški prestol.

Doorn, Holandska, 11. novembra. — Bivši nemški cesar Viljem je v svoji izjavi na United Press rekel, da Nemčija ni bila odgovorna za svetovno vojno.

Iznani prejšnji nemški cesar, ki samotarsko živi na svojem gradu v Doornu, odkar je pobegnil iz Nemčije vsled revolucije, je podal od leta 1928 svojo prvo izjavo.

Po svojem adjutantu je objavil naslednjo izjavo:

— Nemčija ni kriva, da je izbruhnila svetovna vojna.

— Obdolžba, da je Nemčija zaskrivila svetovno vojno, je nesramna laž in vprašanje o krivdi Nemčije so že rešili zgodovinski preiskovalci.

Značilna pa so naslednja dejstva:

1. Oživiljenje monarhističnega gibanja v nemški republiki in možno spriznanje s Hohenzollerni.

2. Vedno večja udeležba bivšega nemškega prestolonaslednika in njegovih bratov v nemški politiki.

3. Zahteva Nemčije po enakosti oborožitve.

4. Zahteva, da se premeni versailska pogodba ki zvrča vso krivdo vojne na Nemčijo.

5. Agitacija v Nemčiji, da se prekliche vojna krivda in da Nemčija zopet dobi svoje prejšnje kolonije.

Viljem odločno zanikuje, da bi po svoji lastni volji hotel zopet prevzeti nemško cesarstvo. V Nemčijo bi se vrnil samo, ako bi to zahteval nemški narod.

Viljem je pri najboljšem zdravju in se sedaj peča mnogo bolj z arheologijo, medtem ko je prej prebiral verske knjige.

PAPEŽ JE DOBIL VILO

Rim, Italija, 11. novembra. — Papežu je bila podarjena zelo lepa vila, ki se nahaja na hribu, od koder je lep razgled na Vatikan. Vila je pravzaprav veliko poslopje, kjer so bile poprej nune Presvetega sreča in kjer je bila samostanska šola. Samostan je zašel v dolgoročno, ker ni bilo več dovolj učen.

Papež je odločil, da se bo poslopje porabilo za podružnico milanskega vseučilišča. V tem zavodu se bodo učili oni duhovniki, ki žele postati misijonarji v Afriki in Aziji.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
226 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Canada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za tretje leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3575

ŽALOSTNA USODA HOOVERJA

Ko je čestitai predsednik Hoover svojemu zmagovitemu nasprotniku Rooseveltu, je dostavil, da je pripravljen za vsako sodelovanje, da bo nova administracija služila najboljšim interesom naroda.

S tem je predsednik Hoover ponovno dokazal, da mu je pri srečanju dobrobit naroda in da ne občuti nobene bridkosti poraza, na katerega mora biti pripravljen sleherni, ki se udeležuje v javnem življenju.

Poraz je bil res nekaj silnega, nikakor se pa ne sme misliti, da gre pri tem za ošeben poraz najvišjega izvršilnega uradnika dežele.

Herbert Hoover je pač postal žrtev razmer.

Vsled svetovne gospodarske krize je tudi ta bogata dežela zelo prizadeta. Število nezaposlenih je strahovito naraslo, trgovina je nazadovala, cena poljedelskim produktom je padla. To so faktorji, ki so izzvali tako ogromno protestno glasovanje.

Malo je pripomoglo tudi izjalovljenje takozvanega "plemenitega eksperimenta", toda nihče ne more tajiti, da je imel predsednik Hoover najboljše volje, da je storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi premagal težave, kakršnih svet še ne pomni.

Usoda Herberta Hooverja je precej tragična. Boriti se je moral skoro sam. Dosti najbolj vernih pristašev ga je pustilo na cedilu. Navzlic temu je bil pa prepričan, da bo potem širokopoteznih odredb, ki jih pa še ni mogel izvesti, odpravil katastrofalno stisko, če se mu da dovolj časa in prilike za izvedbo načrtov.

Narod je pa zahteval spremembo, in naroda ni bilo mogoče prepričati, da mu voditelj kaže pravo pot.

Največja težava je bila pa pri tem, ker je imel opravka s kongresom, ki mu je bil sovražen.

Predsednik Hoover je bil cilj mnogih neupravičenih napadov. Na njegove rame so zvržali odgovornost za grehe, ki so jih drugi napravili ter so ga smatrali za povzročitelja marsičesa, česar bi noben človek ne mogel preprečiti.

Priznati mu je treba, da se je z neobičajno spretnostjo in inteligenco zavzemal za politiko, katero je smatral za najboljšo.

Novo vladno bomo dobili šele 4. marca prihodnjega leta. Do tedaj je še precej daleč.

Vse je razveselilo poročilo, da se bosta Hoover in Roosevelt v kratkem sestala ter se domenila glede načrtov, kako bi bilo mogoče najbolj uspešno in najhitreje povesti narod iz sedanjega depresije.

Dopisi.

Metlika, Slovenija.

Utrujena od gorečih pogledov gospodarske razvnanosti, sita vednih udarcev, katerih nama kakor vsem drugim, ki si služijo kruha z delom svojih rok, ni prizanašala svetovna kriza, sva z ženo po možnosti uredila svoje račune v dolarski deželi, — pa hajd, nazaj čez veliko lužo, tja v senco Triglavu, kjer ženi bistra Sava, kjer teče temnozelenka Krka in se vali lena Kulpa, Bogme bratje — kri ni voda, in kadar te v brezsrčni tujini najbolj preganjata nesreča za nesrečo, tedaj ti nevarno stopijo pred oči vsi naši grički, travniki, gozdovi, trate ter vse, kar nas je spremljalo v naši mladosti. Torej z Bogom tujina, — z Bogom! Če drugače ne, vsaj sorodna sreča bomo našli doma.

In tako sva se vkrčala z ženo s posredovanjem Metropolitan Travel Bureau, 216 W. 18. St., N. Y. C., vseskozi solidnega podjetja, ki nima primere. Dokaj sem že križaril po oceanu — desetkrat najmanj sem prevozil širni Atlantik, a z mirno vestjo lahko trdim, da nisem imel nikdar udobnejše vožnje, kakor sedaj, in to za prav zmerno ceno. Seveda, tudi rojakov ni manjkalo, v družbi, kateri so celo pot prav na poseben način kazali fige ameriški prohibiciji! Eden izmed naših potnikov se je prijel šampanjca, — ker se mu je le dopadlo pokanje zamaškov. Vprašal sem ga, zakaj tako ljubi to vino. — Odgovor je bil: V Ameriki stane steklenica \$12, tukaj pa samo \$2, to se reče, da prišparam pri vsaki steklenici \$10, in zato ga pijem.

Po pordnevi, nad vse lepi in udobni vožnji, smo se izkrcali v Franciji. Pariz! Središče svetovne civilizacije in vsega legea. Milijonse množice se podé po tvojih lepih in prostranih trgih in cestah. Ti gotovo ne poznaš krize! Pa kaj — mar se ta pošast pase po bulvarjih in avenijah? — Mali človek — delavec — robot, ta jo prenaša na svojem sključenem hrstu. Ta pa je tam zadaj ...

Pa saj si ne utegnemo niti od daleč ogledati tega vele mesta, cilj je pred nami. In že nas potegne vlak proti Švici — domovini Viljema Tella — proti deželi, kjer res vlada blagostanje. Saj, če bi ta dežela ne imela ničesar drugega, kakor svojo lepoto, bi imela dovolj. Ti gorski velikani, pokriti z večnim snegom in ledom, ta prekrasna planinska jezera, kako težko se človek loči od teh prirodnih krasot.

A mi moramo dalje! Lepa si, Švica, menda ni nikjer na svetu tako prijetne železniške vožnje, kakor med temi gorskimi orjaki. Švica ima elektrificirane železnice in je vožnja tamkaj nadvse prijetna in čista. Kako bi bili sičerski zakajeni, po več kilometrov dolgih tunelih — tako pa Švica

Konečno naju veže še prijetna dolžnost, da se tverdi Metropolitan Travel Bureau na tem mestu toplotno zahvaliva in to imenu vsch potujočih rojakov za res prijetno in brezskobno potovanje v domovino. Priporočava jo prav toplotno slehernemu. Tam vam bodo preskrbeli vse potrebno za potovanje, uredili listine, dali naveste in vas rešili s tem marsikatero sitnosti na poti.

Vsem, ki nosijo križe svetovnega gospodarskega poloma in to posenoto tam v daljni Ameriki, pa ključem: — Pridite domov, in tu počakajte boljših časov!

Konečno naju veže še prijetna dolžnost, da se tverdi Metropolitan Travel Bureau na tem mestu toplotno zahvaliva in to imenu vsch potujočih rojakov za res prijetno in brezskobno potovanje v domovino. Priporočava jo prav toplotno slehernemu. Tam vam bodo preskrbeli vse potrebno za potovanje, uredili listine, dali naveste in vas rešili s tem marsikatero sitnosti na poti.

Vsem, ki nosijo križe svetovnega gospodarskega poloma in to posenoto tam v daljni Ameriki, pa ključem: — Pridite domov, in tu počakajte boljših časov!

Konečno naju veže še prijetna dolžnost, da se tverdi Metropolitan Travel Bureau na tem mestu toplotno zahvaliva in to imenu vsch potujočih rojakov za res prijetno in brezskobno potovanje v domovino. Priporočava jo prav toplotno slehernemu. Tam vam bodo preskrbeli vse potrebno za potovanje, uredili listine, dali naveste in vas rešili s tem marsikatero sitnosti na poti.

Vsem, ki nosijo križe svetovnega gospodarskega poloma in to posenoto tam v daljni Ameriki, pa ključem: — Pridite domov, in tu počakajte boljših časov!

Konečno naju veže še prijetna dolžnost, da se tverdi Metropolitan Travel Bureau na tem mestu toplotno zahvaliva in to imenu vsch potujočih rojakov za res prijetno in brezskobno potovanje v domovino. Priporočava jo prav toplotno slehernemu. Tam vam bodo preskrbeli vse potrebno za potovanje, uredili listine, dali naveste in vas rešili s tem marsikatero sitnosti na poti.

Vsem, ki nosijo križe svetovnega gospodarskega poloma in to posenoto tam v daljni Ameriki, pa ključem: — Pridite domov, in tu počakajte boljših časov!

Konečno naju veže še prijetna dolžnost, da se tverdi Metropolitan Travel Bureau na tem mestu toplotno zahvaliva in to imenu vsch potujočih rojakov za res prijetno in brezskobno potovanje v domovino. Priporočava jo prav toplotno slehernemu. Tam vam bodo preskrbeli vse potrebno za potovanje, uredili listine, dali naveste in vas rešili s tem marsikatero sitnosti na poti.

Vsem, ki nosijo križe svetovnega gospodarskega poloma in to posenoto tam v daljni Ameriki, pa ključem: — Pridite domov, in tu počakajte boljših časov!

Konečno naju veže še prijetna dolžnost, da se tverdi Metropolitan Travel Bureau na tem mestu toplotno zahvaliva in to imenu vsch potujočih rojakov za res prijetno in brezskobno potovanje v domovino. Priporočava jo prav toplotno slehernemu. Tam vam bodo preskrbeli vse potrebno za potovanje, uredili listine, dali naveste in vas rešili s tem marsikatero sitnosti na poti.

Vsem, ki nosijo križe svetovnega gospodarskega poloma in to posenoto tam v daljni Ameriki, pa ključem: — Pridite domov, in tu počakajte boljših časov!

Konečno naju veže še prijetna dolžnost, da se tverdi Metropolitan Travel Bureau na tem mestu toplotno zahvaliva in to imenu vsch potujočih rojakov za res prijetno in brezskobno potovanje v domovino. Priporočava jo prav toplotno slehernemu. Tam vam bodo preskrbeli vse potrebno za potovanje, uredili listine, dali naveste in vas rešili s tem marsikatero sitnosti na poti.

Vsem, ki nosijo križe svetovnega gospodarskega poloma in to posenoto tam v daljni Ameriki, pa ključem: — Pridite domov, in tu počakajte boljših časov!

Konečno naju veže še prijetna dolžnost, da se tverdi Metropolitan Travel Bureau na tem mestu toplotno zahvaliva in to imenu vsch potujočih rojakov za res prijetno in brezskobno potovanje v domovino. Priporočava jo prav toplotno slehernemu. Tam vam bodo preskrbeli vse potrebno za potovanje, uredili listine, dali naveste in vas rešili s tem marsikatero sitnosti na poti.

Vsem, ki nosijo križe svetovnega gospodarskega poloma in to posenoto tam v daljni Ameriki, pa ključem: — Pridite domov, in tu počakajte boljših časov!

Konečno naju veže še prijetna dolžnost, da se tverdi Metropolitan Travel Bureau na tem mestu toplotno zahvaliva in to imenu vsch potujočih rojakov za res prijetno in brezskobno potovanje v domovino. Priporočava jo prav toplotno slehernemu. Tam vam bodo preskrbeli vse potrebno za potovanje, uredili listine, dali naveste in vas rešili s tem marsikatero sitnosti na poti.

Vsem, ki nosijo križe svetovnega gospodarskega poloma in to posenoto tam v daljni Ameriki, pa ključem: — Pridite domov, in tu počakajte boljših časov!

PEVSKA DRUŠTVA

v Zvezi slovenskih držav Anceja

POZOR!

NOVE PESMI

Sedem pesmi zborov in en mešan zbor.

1. Materninski jezik moj.
2. Pod Trojnim oknom.
3. Pozabljen.
4. Sen mladosti.
5. Še stare ceste so.
6. Večerna pesem.
7. Smeje se ti.
8. Kadar korakajo vojaki.

Cena posameznih zbirk je \$2.50. Pri večjem naročilu 8-24 in več pa \$1.50. (Poštšina je pri teh cenah vsota.)

Pri vsakem naročilu ne glede na število zbirk, 10 odstotkov popusta.

PIŠITE IN NAROČITE TAKO!

I. E. ADAMICH

85-30 Forest Parkway, Apt. 2 C
WOODHAVEN, L. I. N. Y.

mu je napravil uslugo in mu dal delo in se tako pokazal kot usmiljeni Samaritan pri svojih prijateljih, medtem je pa v Clevelandu tisoče in tisoče brezposelnih.

Mi delavci smo bili pozabljeni in smo še vedno pozabljeni. Socijalisti tudi nismo krivi, ako za pišemo resnico. Ti ljudje se ne sramujejo svojih laži, zakaj bi se mi sramovali resnice.

Nadalje piše, da mogoče mislim, da bo imel vsak precej delo, če bo izvoljen socijalist, Mr. S., v mojih dopisih ni bilo nikjer zapisano, da bo izvoljen socijalist in to se mi še sanjalo ni, zato ker vem, da je še preveč delavcev, ki se ne zavedajo, da tisti, ki nas delavce izkoriščajo, imajo vsega več kot preveč in to vse od žuljev delavskih rok. Vprašanja tudi nisem stavila nikomur. Karliko časa je v Ameriki in koliko predsednikov je že volil, kajti vsak državljani ima pravico do ene glasovnice, pa če je volil letos prvič ali pa sedmič, je čisto vseeno.

Piše, da ako bo demokracija izvoljena, ne bo dosti slabše, boljše je pa lahko. Toraj izvoljen je Roosevelt, bomo videli, kaj nam bo prinesla bodočnost. Želela pa bi tudi jaz, da bi bilo boljše. Želim, da bi se spomnili tudi pozabljenih. Navadno se spomnijo samo na volilni dan, kadar potrebujejo naš glas in pa kadar potrebujejo od nas profita. Delavstvo je pa še toliko nezavedno, da sledi tem zavajalcem. Hoover nam je obetal, da ne bo noben lažen prihodnji zimo.

Roosevelt je za odpravo prohibicije, med tem ko je Norman Thomas priporočal "repeal unemployment", brezposelnost zavajalno in starostno pokojnino in opominjal je delavstvo, da pod sedanjim kapitalističnim sistemom ne more pričakovati boljših razmer.

Čitam tudi, da se je ljudstvo strašno maščevalo nad republikanci. Jaz pa ne vidim nobenega maščevanja, pač pa ljudstvo je hotelo preobrniti in ga je tudi dobilo. Pogovarjala sem se z več osebam, ki so se izrazile, da so ro-

lile za Roosevelta, in da, ako se razmere ne izboljšajo, ne bodo volili več ne republikance in ne demokrate.

Poročila se tudi, kakšno veselje je vladalo po ulicah, ko je ljudstvo izvedelo, da je Roosevelt zmagovalec. To je umavno, da kjer je dosti pijače, je tudi dosti veselja, veselijo se, čeprav jih Roosevelt sviri pred naglico. Najbrž bomo dočakali razočaranje, kot še vsakokrat dosedaj. Kar nas ni slon pohodil, nas bo pa še osel obrcal, tako da na koncu bomo imeli vendar vsega dosti.

Da pa ne bo Mr. S. mislil, da sem tako kratkih možganov, naj mu bo povedano toliko, da jaz ne mislim, da bo ta kriza prešla kar takoj čez noč, pa naj bo izvoljen, kdorkoli hoče. Vem tudi, da je ljudstvo preveč izčrpano, da bi se mu moglo dati kar precej vsega, kar potrebuje. Prepričana pa sem, da bi se dalo lahko veliko pomagati, ako bi bili izvoljeni delavski kandidati v državne urade.

Povedano naj bo tudi Mr. S., da sem pripravljena vedno in povsod zagovarjati delavsko stranko po moji skromni moči. Ne sramujem se povedati in ne zapisati, da spadam v socijalistično stranko.

Mary Heršić.

Gilbert, Minn.

Dragi urednik! Upam, da vam je znano, da mi je potekla naročnina: Pod nobenim pogojem pa nisem mogel več skupaj spraviti, kakor tri dolarje. No, za nekaj časa bo že, medtem se pa lahko kaj izboljša. Če se ne bo nič izboljšalo, bo pa šel ves svet k vragu.

Lepo se vam zahvalim, ker mi niste lista ustavili.

Pozdravljam tudi Petra Zgago. Če se mu predalec ne zdi, naj pride v Minnesoto k meni na krvave klobase. So prav okusne. Velike niso, samo pet funtov tehta ena. Mislim, da pol duca ta jih bo imel dovolj zaenkrat, če ima prav velik trebuseček.

Pozdravim vse naročnike širom Amerike in Kanade.

L. V.

Peter Zgaga

Bogoslovci razlikujejo dve vrstni vere.

Vsaka, ki ni njihova, je človekova iznajdba, dočim je njihova božje razodetje.

Najlepše govore krivljeni, ko dokazujejo trpečim, da je njihova dolžnost trpeti krivice. Nedvomno najlepše, ker jim trpečí še vedno verjamejo.

Kdo je oče vašega otroka? — Neki šofer, gospod sodnik, toda številk avtomobila sem pozabila.

Moja žena je res pravi zaklad, pomaga mi pisati vsa pisma.

Moja je pa šele napol poti k temu cilju. Zaenkrat mi pisma samo odpira.

Nemorljivo je, če si lačenemu deli nemoralne nauke. Pride orožnik in išče kmeta.

Doma najde le štiriletnega dekca ki mu pove, da so vsi zdoma. — Oče je odšel z oslom na pašo, lahko ga boste spoznali. Oče je oni s klobukom na glavi.

Zelo razburjen je prišel rojak k advokatu.

Gospod odvetnik, kaj naj storim? Pravkar mi je neki fantalin razbil izlozbeno okno.

Obtožite njegovega očeta, naj vam škodo povrne.

Prav, dajte mi takoj osem dolarjev, bil je — vaš sin!

Popolnoma v redu. Moj račun za nasvet znaša 15 dolarjev, torej ste mi dolžni še sedem dolarjev!

Pričetkom prejšnjega tedna se je vrnil za par dni v New Jersey najnovejši slovenski farmer v gornjem delu newyorške države, moj prijatelj in vrhniški rojak Pavle Zalaznik.

Volit je prišel za Roosevelta in je ob tej priliki tudi mene obiskal.

Izročil mi je nešteto pozdravov, za katere se iskreno zahvaljujem.

Hvala Tonetu Keržicu v Cherry Valley, farmerjem v Worcesteru in okolici, in vsej veliki littlefallški slovenski naselbini.

Pred par tedni sem bil pooblaštil Pavleta, naj gre namesto mene na veselico. Pa je res šel, in še bo šel, toda pravi, da mene ne bo nikdar več zastopal.

Hudič — je rekel — saj sem vendar kovač in še vedno precej trden, pa bi nazvle temu skoro omagal od prijaznosti in dobrot, ki so mi jih izkazovali.

Kaj pa Masle? Ali si kaj videl Franka? — sem ga vprašal.

Fejst fant, — je možato odgovoril.

Zdi se mi, da ni prijatelja Masleta še nihče tako pravilno in tako nakratko označil kot ga je Pavle Zalaznik.

Z dvema besedama je povedal vse, prav vse.

Predno hvališ klobaso, se moraš najprej prepričati, kaj hvališ.

Nekoč se mi je že primerilo, ko sem hvalil klobaso, da mi je začela migati z repom.

Mala Evica radovedno opazuje, kako mamica pred zrealom oblači novo večerno obleko.

Ah, mamica, zdaj pa že vem, — vzklikne naenkrat radostno, — to obleko si si dala narediti zato, da bi se lahko dala na hrstu popraskati.

Človek je dobrodušna zver, dokler ni lačen.

Zlo ni v tem, da ljudje trpe, nego v tem, da ne vedo, zakaj trpe.

Šliha sem živahno ženo, ki je nardušeno pripovedovala:

O moj mož je pa strašno temeljit. Predno se kake stvari loti, prej desetkrat premisli.

Ja, v sedanjih težkih časih je res treba prej desetkrat premisliti.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA-STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	\$ 3.50	Lir 100	\$ 5.70
Din 300	\$ 5.00	Lir 200	\$ 11.30
Din 400	\$ 6.75	Lir 300	\$ 16.40
Din 500	\$ 8.25	Lir 400	\$ 21.75
Din 1000	\$ 16.50	Lir 500	\$ 26.75
Din 2000	\$ 33.00	Lir 1000	\$ 53.50

Na splošno velja smiselno, da se pri vsaki nakazilu, bodaj v dinarjih ali v lirah, dodeluje ena do dve pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIM DOLARJEM

Na izplačilo \$ 5.00 morate poslati	
\$ 10.00	\$ 10.00
\$ 15.00	\$ 15.00
\$ 20.00	\$ 20.00
\$ 25.00	\$ 25.00
\$ 30.00	\$ 30.00
\$ 35.00	\$ 35.00
\$ 40.00	\$ 40.00
\$ 45.00	\$ 45.00
\$ 50.00	\$ 50.00

Prejemnik denarja v vašem kraju izplačilo v dolarjih.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
(FRANK SAKSER)
216 West 18th Street, New York, N. Y.

Božični Izlet v Jugoslavijo

priredimo na našim rojakom poznanem parniku

"PARIS" 9. DECEMBRA

Vozni list do Havre na parniku "Paris" \$77.—

Železnica od Havre do Ljubljane — \$ 14.73

Vozni list iz New Yorka do Ljubljane in nazaj do New Yorka s parnikom "Paris" samo — \$166.—

(Davek posebej.)

Pišite takoj za brezplačna pojmovila, da Vam pravočasno preskrbimo povratno dovoljenje, potne liste in potrebna vstopa.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
FRANK SAKSER
216 West 18th Street, New York, N. Y.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

J. J. Montague:

KROTKA KRAVA

Ko je naš vlak prisopihal iz mesta in njegove okolice ven na odprto ravnino, je v oddelku za kladivo mož meni nasproti molal, dva sosed sta se pogovarjala o politiki, poleg mene je pa sedel človek z žalostnim obrazom, zatopljen v svoj čušnik. Nihče ni potegnil cigare, nihče ni našel domačega pogovora o vsakdanjostih, ki je običajen med potniki v vlaku. Mislim sem, da sem obsojen na dolgočasno potovanje. Vlak je rezal po pokrajini s pašniki, po katerih se je ozrl skozi okno, zagledal krave in vzkliznil:

— Kakšna krasna živina! V kravi je nekaj čvrstega, hvaležnega pomeniljivega. Če gledaš kravo, vidiš v duhu mlekarke vozove, naložene z velikimi latvičami; mlekarne, kjer si kupujejo siromašni ljudje svoj skromen tokel obed za majhen denar; slišiš jokati otroke po mleku in zadovoljno gruliti, kadar so ga dobili. Upam, da so gospodje enakega mnenja kakor jaz, da je krava poleg človeka najvažnejša in najkoristnejša žival na svetu, zlasti zdaj, ko je motor izpodrinil konja.

Mož z žalostnim obrazom je dvignil glavo in ga prestrigel:

— Nočem delati prostakega vtiča, gospod, ampak če ne zamerite, blagovolite izbrati drug predmet za razgovor, prosim. Imam predsedek o teh živalih. Jazen sem, če se le spomnim nanje.

— Oprostite, — je dejal tisti, ki se je navedel za kravo; — nisem vedel. Ne morem pa razumeti, zakaj mrzite žival, brez katere bi naša pašina skoraj ne mogla eksistirati. Ali ste morda imeli neprijetno — hm — doživljanje z njimi?

— Se preveč.

— Nečem biti radoveden, mislim pa, da ste prvi človek, ki sem ga spoznal, ki bi zapostavljal te krunice matere človeškega rodu.

Oni drugi je vzdihnil: — Nočem nikogar žaliti ali dolgočasiti, če bom razložil, zakaj mrzim te živali, ampak...

— Kaj začnete, poslušamo.

— Dobro. Pred dvema letoma sem se na prigovarjanje svoje žene preselil iz mesta na kmeto in kupil majhno kmetijo, ki je bila od

mesta nekaj ur oddaljena. Na delo in z dela sem se vozil z avtomobilom o kravih različnih razpoloženjih pa nisem nič vedel. Mislim sem, da bo sveže mleko dobro za naše otroke. Poizvedoval sem okoli po sosesini in potem kupil od malega kmeta kravo, ki se je ponasala z dolgim repom. Lastnik mi jo je toplo priporočal kot dobro mlekarico. Zmenila sva se, da mi jo bo prignal drugo jutro po sklenjeni kupčiji. Tedaj pa je moral iti z doma in zato je poslal majhnega dečka k meni, češ, da je krava pripravljena, in če hočem naj pridem kar sam ponjo. In bil sem tako nespamet, da sem privolil.

Šel sem na njegovo domačijo in našel siyko zadaj za skednjem, h kolu privezano. Ko sem se ji približal, mi njen pogled ni ugajal in tudi to ne, kako je mahala z repom, kako je s prednjim nogom grebla v travo in tudi njeno mukanje ne.

Ko sem jo odvezal, je kar rada šla. Ko sem jo pa za vrv potegnil, je povsila glavo tako blizu k tlemi in tako sumljivo, da sem se bal, da me bo nahodila. Tega sicer ni storila, pač pa se je spustila v tek in venomer mukala. Še pravočasno sem odskočil, da se mi aerodnice ni zaletela v trebuh. Vrv mi je skoraj iztrgala. Razkoračil sem se in oprl na noge in z nekaj prisotnosti duha ovil vrv okoli drevesa. To jo je za hip ustavilo, pa tudi povečalo njeno jezo. Dvakrat se mi je skušala iztrgati, pa sem jo obkraljiral, dokler ni ustavila pred živo mejo. Hitro pa sem se prepričal, da se ne. Drvela je kar skozi in me potegnila za seboj. Moja obleka je bila vsa razcefrana, moj obraz in roke vsa opraskane, ko se je onstran trnjeve meje prava ginja šele začela. Jaz pa vendar še vedno nisem vedel, kam hoče ta vražja krava. Prestrlel sva se hrib in prišla na cesto, ki je bila polna vozovnikov. Videlo se jim je, da se jim zdi prav zabavno, kako vleče splašena krava po cesti. Nekateri so klicali za menoj, kam se mi mudi s kravo, drugi so se norčevali in vpraševali.

Približala, oziroma privlekla sva se do žive meje. Do takrat sem mislil, da se krave ustavijo pred živo mejo. Hitro pa sem se prepričal, da se ne. Drvela je kar skozi in me potegnila za seboj. Moja obleka je bila vsa razcefrana, moj obraz in roke vsa opraskane, ko se je onstran trnjeve meje prava ginja šele začela. Jaz pa vendar še vedno nisem vedel, kam hoče ta vražja krava. Prestrlel sva se hrib in prišla na cesto, ki je bila polna vozovnikov. Videlo se jim je, da se jim zdi prav zabavno, kako vleče splašena krava po cesti. Nekateri so klicali za menoj, kam se mi mudi s kravo, drugi so se norčevali in vpraševali.

vali kravo, kam da pelje moža.

Tedaj pa je žival nekoliko postala in se ozirala na desno in levo in kmalu sem izvedel, zakaj. Nekaj sto korakov naprej se je namreč prikazal most, do katerega je vodila steza, izhajena od živine, po kateri se je hodila napajati.

Da bi bil kelih grenkobe in strahu poln, se je nama v zadnjem trenutku približal še velikanski škripajoč voz, naložen s pohištvo, ki se je sumljivo nagnil proti nama, ko sva dirjala mimo.

Ko sva po vsi ti trnjava poti končno vendarle dospela do vode, se krava ni ustavila ob bregu, kaj šampak bredla je vanjo kar do vratu in seveda tudi mene potegnila vanjo. Potem se je pa prikrat med vso gonjo ozrla okoli sebe in me začudeno gledala.

Gospodje, jaz sem dober človek in nisem nikoli nikomur kaj zalegal storil, a če bi tedaj imel kakšno reč pri sebi, bi jo kar na mestu ubil. Zdam mislim, da boste uvideli, zakaj mrzim krave, in zakaj da ni ti slišati ne maram o njih.

— Kako ste prišli iz vse te zagate? — ga je sočutno vprašal nasprotni sedvič mož.

Pripovedovalec je zagrenjeno atisnil usta, potem pa odvrnil: — Gnal sem jo domov, imel sem pa pet ur strahovitega opravljanja z njo, a prignal sem jo vendar le in če bi ne bilo zaradi prošnji mojih malih, bi jo takoj prodal najbližjemu mesarju.

— Kje je zdaj? — je vprašal eden izmed poslušalcev.

— Najel sem moža, da jo je peljal nazaj k njenemu prejšnjemu gospodarju in pustil sem mu jo, čeprav mi ni hotel vrniti denarja. In od tistega časa pogledam vedno v stran, kadar zagledam kravo in veste, da od tistega časa tudi ne jem govode in ne pijem mleka.

T. K.

IZ MOČVIRJI VRTOVI

Ko so v Italiji pred nedavnim razstavili žito, so prikratk pokazali velike uspehe raznih žit, sadja in zelenjav, ki so jih pridelali v osušeni okraj, kjer so se še pred nekaj leti razprostirala močvirja na tla. Pa ne le žita in sploh poljska kultura, marveč tudi boji proti melariji je imel poseben oddelek na razstavi. Posamezni fotografski posnetki in zdravniške tabele so pokazali, kako rapidno ginejo malariske muhe anopheles. Že leta 1900 je država brezplačno delila med ljudstvo kininske tablete in pošiljala tja predavatelje, ki naj bi ljudstvo poučili o bistvu malarije in o borbi proti njej. Uspehi so se skozi leta pokazali v visokem številu. Muha anopheles je zmerom redkejša, zato so pa tudi mrzlična obolenja reducirana na minimum. Ako pogledamo izkušena polja, vidimo, da je od 31.113.669 hektarjev zemlje vendarle še 8.442.400 hektarjev zemlje, kjer vlada malarija, a tudi tu le v zmanjšanem obsegu. Nedavno so izkušili

BRISAČA V ŽENINEM TREBUHU

Pogost čitamo o pozabljenosti kirurgov. Ki ostane brez hujših posledic, če ni prevelika, ali če se ne pojavi ob nepravem času. V sodnih dvoranah se tu pa tam govori o igli ali pineti, ki je bila slučajno zašita v človeško telo po operaciji. Tak primeri niso nobena izjema, dogajajo se po vsem svetu, saj je nazadnje tudi zdravnik samo človek in pozabljen, kakor so pozabljeni drugi ljudje. Negoda, ki se je pripetila madžarskemu specialistu za ženske bolezni dr. Michalu Horvathu, pa sega daleč preko meje navadne zdravniške pozabljenosti.

Leta 1929 je dr. Horvath operiral ženo evangelskega pastora Kalmana. Operacija pa bolni ženi ni prinesla olajšanja, temveč nasprotno. Zdravnik je menil, da gre za histerično ženo in svetoval je možu, naj ravna z njo energično. Pa tudi to ni pomagalo. K bolni ženi so poklicali pozneje mestnega zdravnika, ki je izjavil, da je potrebna nova operacija, ko bo bolnica popolnoma okrevala po prvi.

Dve leti so novo operacijo odlašali, ko so pa končno položili ubogo ženo na operacijsko mizo in je odprli trebušno votlino, so našli v nji brisačo v razmeru 70x57 cm. Seveda je spravila to na noge vse zdravnike v Budimpešti. Zadeva pride pred sodišče. Pastor Kalman toži dr. Horvatha in zahteva 20 tisoč pengo odškodnine. Zdravnik pa trdi, da žive in mrtve, da on ni pozabil brisače v ženinem trebuhu.

PREOBLJUDENOST ZEMLJE

Mnoge ljudi skrbi vprašanje, kaj bo s človeštvom, če bo naraščalo v takšni meri kakor v zadnjem stoletju. Končno mora priti čas, ko bo zemlja preobjudena. Znanstveniki so takoj izračunali, da bi lahko redila samo 5.6 milijarde ljudi, če bi živeli po višjem evropskem življenjskem standardu, ali kvečjemu 22 milijard, če bi živeli skromneje po japonsko. Te bojazni in ti računi so brezpredmetni, kajti narava si poišče sama svoje metode, da zajezí prekomerno porast. Ni treba, da bi bile to baš metode svetovnih voja, padec rojstev, ki ga lahko povzroči sto vzrokov, je še bolj učinkovito sredstvo. In kakor je videti, je padanje rojstev do dobro objudenih deželah vedno večje, tako da vsaj za doglede bodočnost ni pričakovati tako naglega naraščanja števila prebivalcev kakor smo ga bili vajeni v zadnjem stoletju.

KRVAVA DRAMA BERLINSKE KOMORNE PEVKE

Na kratko je bilo že zabeležena tragedija 38letne berlinske komorne pevke Gertrude Bindernaglove, ki jo je te dni, ko je zapuščala poslopje Mestne opere, njen mož, bankir Hintze, nevarno obstrelil. Strel iz bankirjeve pištole je zadell komorno pevko v hrbet in jo smrtno nevarno ranil.

Atentatorja so aretirali po izvršenem činu. Na prvi pogled se je zdelo, da je sprožil atentat ljubosumje, pozneje pa se je izvedelo, da temu ni tako. Bankir, bivši stotnik, in pevka sta živela ločeno. Dokler sta imela skupno gospodinstvo, je bil v hiši večen prepir, to pa zaradi tega, ker je imela Bindernaglova pri sebi mater in dve sestri, katerih ni maral njen mož v svoji hiši. Čigava je bila hiša, to pa je zopet vprašanje. Pred deseti leti, ko se je Hintze seznanil s pevko, je bil finančno na visoki, kajti njegova kupčija s petrolejem je izborna uspevala. Pevka, ki je imela veliko doto, je zaupala denar banki svojega moža. Na njen nasvet so vložili svoje prihranke v banko tudi mnogi njeni tovariši in tovarišice. Prišli pa so slabi časi, banka je propadla. Bindernaglova je izgubila vse in se je utila moralno primorana jamčiti za vloge svojih tovarišev. Zakonske razprtije so bile od dneva do dneva večje in so se slednjič končale v obupnem strelom v hrbet.

MAMONOV IN NJEGOV MAMON

V Berlinu se je začel te dni interesanten proces proti skupini ruskih ponarejevalcev dolarjev in funtov, ki jih je vodil inženjer Mamonov. Stvar je po svojem jedru in obsegu takšnega značaja, da skoro nima para v svetovni kriminalni zgodovini.

Proti koncu 1930, je prejel berlinska centrala za ugotavljanje ponarejenih bankovcev zaupno obvestilo, da bo zela neke na evropski celini obratovati nova falsifikatorska centrala. Kmalu nato so prišli v obtoženo spretno ponarejeni bankovci po 50 dolarjev in sto funtov. Falsifikati so se najprej pojavili v Stockholmu, kjer je policija prišla na razbirjevalca, nekega Pfahla.

V februarju 1931 je prišel prvi ponarejen bankovec za 100 frankov v blaginjo berlinske Trgovske družbe. Nekaj mesecev pozneje se je v istem zavodu pojavilo še več sličnih falsifikatov. Ta denar je prinesel blaginjo ministriki ravnatelj dr. Spiecker, ki je povedal, da mu ga je izročil na račun nekih listin Rus Nelidov.

Policija je zela Nelidova na piko in kmalu ugotovila, da ima ponarejen potni list, kakršnega so našli v Stockholmu pri inženjerju Mamonovu, ki je bil vodja falsifikatov.

SIVOLASI ŠTUDENTJE

Da poslušajo predavanja na visokih šolah tudi stari dijaki, ni nič novega. Kaj marsikomu pri izpitih pogosto spodleti ali pa sploh ne poskusa približati se koncu študij in tako ostane na visoki šoli daleč preko običajnega roka. Večni študentje so bili in bodo na svetu, saj bi brez njih ne bilo pravega življenja na visokih šolah. Se nikoli in nikjer pa ni bilo toliko starih študentov, kakor jih je zadnja leta na varšavski univerzi. Kmalu se je profesorjem in tudi oblastim čudno zdelo, da potujejo ti stari visokoleteci v inozemstvo z dijaškimi potnimi listi, pa se kmalu vračajo. Za običajne potne liste je treba plačevati zelo visoke pristojbine, ker hoče država omejiti posrežanje inozemskih letovišč in zdravilišč. Študentom pa država neče ovirati študiranja na inozemskih univerzah.

Oblasti so se začele kot rečeno zanimati za pogosto romanje sivolasi študentov v inozemstvo, pa jim niso mogle do živga, ker so bili njihovi indeksi inozemskih univerz v redu. Končno je pa prišlo nekemu na misel, preiskati varšavsko centralo študentske pišarne, kjer so ugotovili, da so študentje proti primerni pristojbini zlorabljali formularje za študentske potne liste.

katorjev. Zveza med obema je bila s tem upotoljena, kajti bilo je izven dvoma, da je oba potna lista ponaredila ena in ista roka, ruskega slikarja Mjasojedova, na katerega je padel sum, da je glavna opora falsifikatorjev. Mjasojedov je po ovinkih deloma priznal svojo krivdo.

Kmalu nato so v Berlinu izsledili za pol milijona ponarejenih bankovcev, med drugim tudi za 300.000 mark falsifikator nemškega denarja. V stanovanju nekega U-ratskega-Udinceva so se našle plošče za tiskanje bankovcev in drugi predmeti. Polagoma se je slika falsifikatorske družbe izpopolnila in ko so bili vsi ponarejevalci pod ključem, se je začelo zasliševanje, na podlagi katerega je sestavil državni pravdnik obtožnico. Obravnava, ki je preračunana na več dni, je deloma tajna. O njenem izidu bo poročano.

BOLJŠA KAVA, KI MANJ STANE

Z nastopom mrzlega vremena pijemo vedno več kave. V tem dozezem in mrzlem vremenu se nam kava kave najbolj prileže.

Toda da dobimo čisto dobro kavo, moramo vedeti, kako jo je treba pripraviti. V najboljših restavracijah je kava zato tako dobra, ker ji je primestana FRANKOVA ČIKORIJA. V restavraciji primeša kuhar Frankovo Čikorijo zaletli kavi, ko jo pripravi za kuhno. Čikorija da kavi fin okus, čudovit duh, temno barvo in jo ojača. Tudi v stari domovini je kava vedno pripravljena s čikorijo, kajti evropske gospodinjice vedo, da ima čikorija svoj lasten okus in duh ter napravi

vi, če je primestana kavi, pijačo zelo izborno.

Čikorija ne izboljša samo okusa kave, pač je pa tudi zelo poceni. V vsaki trgovini lahko dobite škatljo FRANKOVE ČIKORIJE za deset centov, ki vam bo trajala par mesecev. Poskusite še danes! Kupite škatljo čikorije takoj. Ko boste kuhali kavo, jo dajte malo v lonec ali preceolator, pa se boste prepričali, koliko boljši okus bo imela. Če je ne morete dobiti v sosednji trgovini, nam pošljite deset centov v znak, pa vam je bomo z veseljem poslali zavojček.

Pišite na:

HEINR. FRANK & SONS
FLUSHING, N. Y.

ZLOČIN NATAKARJA, BIVŠEGA MEDICINCA

Ozračje dunajske družbe vzemirja zadnje dni nenavadna smrt 25letne mladenke Matilde Seidl, neveste ravnatelja neke male kavarnar Karmeličanskem trgu.

Seidlova, po poklicu prodajalka, je 2. oktobra nenadoma zbolela. Dobil je visoko temperaturo, zaradi česar so jo odpeljali v bolnišnico. Tam so zdravniki ugotovili trebušni legar. Po daljšem trpljenju je mladenka 18. t. m. izdihnila. Takoj po smrti pa so sorodniki pokonice podali na policijskem komisariatu ovadbo, da je prodajalka postala žrtev zlonamernega zastrupljenja. Zločina je osumljen zaročenec, kavarniški ravnatelj in njegov natak, bivši medicinar Reiss.

Oba oboževca taita strašno obdolžitev, vendar pa dajejo njune izjave pri dosedanjih zaslišanjih povod za sum, da pri stvari nekaj ni v redu.

Pokojna Matilda Seidl je namreč bila zanosila in njen zaročenec je prošil svojega natakarja, naj mu preskrbi kakšno sredstvo za odpravo plodu. Reiss, demoraliziran človek, je obljubil storiti vse, kar bo v njegovi moči. Prinesel je zaročenec zaželjena sredstva. To je bilo približno dva tedna pred obolenjem prodajalke.

Pri sprejemu v bolnišnico 2. t. m. pa so zdravniki ugotovili, da vročina, ki jo je imela Seidlova, ne izhaja od odprave telesnega plodu, marveč od trebušnega legarja. Na vprašanje kje je dobila to bolezen, je mladenka povedala, da je jedla slaščice, katere sta ji ponudila njen zaročenec in njegov natak.

PISATELJI IZPOD 13 LET

Čudno literarno tekmo so razpisali v Franciji. Vse kaže, da se bo francoska literatura pomladiti s fantazijo najmlajših pisateljev, kar jih je bilo kdaj na svetu. Tekmovali so lahko samo pisatelji izpod 13 let. Oglasilo se je 250 tekmovalcev, od teh 200 deklet, kar je presenetljivo, kajti tako velike premoči ženskega spola nad moškimi ne najdemo menda nikjer drugje. Seveda pa vsa ta kopica "literarnih del" ni bila za rabo. Vpoveč je prišlo samo 25 rokopisov, ki sta bila med njimi celo dva romana.

Značilno za našo dobo je, da se pozna fantazija teh mladih pisateljev vpliv kina. Med tekmovalci je eden posebno iznajdljiv, ker je napisal razburljivo spomine vojaškega letalca. Mnogi so priznali modno nagnjenje k plagiatu. Neke dečko je mirno opisal dejanje slavnega "Traderhorna", drugi je prepisal cele strani iz knjige nekega znanega pisatelja. Najzanimivejše delo je roman, ki ga je napisala in ilustrirala 12-letna deklica. Mlada pisateljica obravnava ljubko zgodbo bolhe, ki prišli dobrodušno starko, da jo začne ponositi s svečo v roki loviti, kar povzroči požar. Prestrašena bolha se reši v hlačah na pomoč prihitvega gasilea, v njegovi rodbini najde moža in si ustanovi prijetno domače ognjišče. To delo bo najbrž nagajeno s prvo nagrado.

V komisiji, ki bo presojala dela pisateljev in pisateljic izpod 13 let, so slavni pisatelji kakor Andre Maurois, Edmond Raoulux in dr. Kaj takega menda svet še ni videl.

POZIV NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslano jim opomine prosimo, da po možnosti takoj poravnajo naročino. Ko mur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bomo priporočili vstaviti nadaljno pošiljanje lista.

Uprava "Glas Naroda"

MOŠKI ŽENSKÉ
Specialist za spolne bolezni.
Nobena stvar ni tako skrivna in zanesljivo slušajo otokline, kože, krvi, tute, izumljeno moč in vse druge notranje bolezni.
ZMERNE CENE. 18 LET PRAKSE V EVROPI IN TUKAJ
205 E. 78th ST., N. Y. C.
BREZPLAČEN posvet in nasvet.
Urovnina od 10. dopolne do 8. av.
Ob nedeljah od 10. dopol. do 3. pop.
Na modernizirane metode.
GOVORIMO SLOVENSKO.
Samo en obisk v mojem uradu vas bo preprljal, da ste na prav; poti do sigurnega ozdravljenja.
Posebno zdravljenje vseh ženskih neradnosti.

DRUŠTVA
KI NAMERAVATE PRIREDITI
VESELICE, ZABAVE
OGLAŠUJTE
"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vel Slovenci v vaši okolici.
CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko Berilo
(ENGLISH-SLOVENE READER)
Slovene name
\$2.-
Koristna za vsi
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18th Street
New York City

VSAKDANJJI KRUIH

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

54

(Nadaljevanje.)

Mlinar se ozre na otroka.
— Tako ubog otrok brez očeta!
— Ne, — Mina je bila razaljena. — Frida ima očeta. Saj je vendar tukaj.
— Kaj? Tako? In to šele sedaj poveste? — Mlinar se ves razburi. — To je potem po vsem drugace.
— Naj bo, — pravi Mina, — Režekov Artur iz trgovine.

Režekovo okno ni kazalo več toliko različnih stvari. Še je bilo nekaj sladkarij v oknu po vseh kotih, toda, če je kdo prišel v trgovino, je to ali ono "ravno kar pošto".

Režekova mati tudi ni več tako zgovorno prosila, da naj zopet pridejo in da naj ne gredo kupovat drugam. Teh par dinarjev! Saj se ni nič skupilo. In vedno pogajanje za cene! Postala je trudna in stara. Zdaj je razumela, ako se je mož pritoževal.

Režek je že deset tednov hodil na kliniko k nekemu slavnemu zdravniku. Njegove oči niso bile nič boljše; nič več ni mogel razločevati ovelo zelenjave od sveže. Ni bil več za nobeno rabo. In kar je bilo s Trudi — zdelo se mu je, da je bil pobit na glavo. Z deklaracijo ni več šel tudi jih ni več prijel za podbradek. In tako ga je žena pustila sedeti v sobi za prodajalno. Tukaj je pil eno pivo za drugim, ako je bil slučajno zburjen. Večidel dneva je prespal, ali dremal je z napol zaprtimi očmi.

Na trg se ni več vozil. Pse je dal od hiše; ni jih prodal, temveč jih je zamenjal za papigo. Zнала je govoriti "papa", "mama", "Lori lačna", "gospod" in "gospa". Spočetka je papiga zelo zabavala kupovalce; ko pa je trgovec malo nižje v ulici o tem izvedel, je kupil opio in vse dekle so kupovale pri njem.

Vsak teden dvakrat ali trikrat je voznik pripeljal nekaj zelenjave; pa je bila precej draga. In Režekova mati je spoznala, da se ji oglasa starost.

Niso mnogo pazili niti na zelenjavo, niti na sadje in vendar je bilo še vedno nekaj kupovalov, kajti Režekovi so bili še vedno vsaj zabavni. Vedno je bila kaka novica. Pozimi je bilo po celi ulici dovolj govorjenja.

Trudi je izginila! Kar ni je bilo več.
Kam je neki šla? Radovedne dekle so kar oblegale Režekovo klet. Kupovale so samo malenkosti in medtem je bilo polno vprašanj, sumničenj, obrekovanja in natoleevanja in uboga Režekova se ni mogla braniti in izgovarjati.

Spočetka je Režekova molčala, toda sčasom ji je molk lomil sree. Prišla je zopet govoriti.

Kakšna nevaležnost! Vse je žrtvovala za otroke, zdaj pa naredijo tako! Najprej Artur, zdaj pa še Trudi!

Zjutraj je šla še skozi sobo, ko sta oče in mati spala. Še priklimala jima je in bolj prijazno kot ponavadi. — Zakaj pa si danes tako prijazna? — jo še vpraša zdehaje mati, oče pa je še pol v spanju mrmral za njo: — Vendar je dobro dekle! Mati, se smeš biti tako stroga proti njej. Človek je samo enkrat mlad!

To jutro je šla iz hiše in ni je bilo več.

Nekaj tednov zatem je midila neka služkinja, da jo je videla peljati se v elegantni kočiji prav veselo z nekim mladim gospodom. To pa je bilo tudi vse, kar so stariši slišali o njej. Da je Trudi pustila za mater poslovno pismo, o tem je Režekova molčala in ni povedala niti svojemu možu.

O njej nista več govorila. Vselej jo je zabolelo v sren, kadar je videla Ladiho, kako je prijazno odpiral vrata služkinjam — vse upanje je šlo po vodi! S časom pa je izprevidela, da je imel krive noge in roke tako rdeče!

Ako je Režek kdaj mislil na svojo hčer, tega ni izdal. Njegova žena je imela samo sree za Arturja!

In Artur se je zopet vrnil. In ravno o pravem času. Trudi je bila že skoraj pozabljena, radovedne dekle so izostale, klet je bila zopet prazna — in tedaj je prišel Artur!

Z glasnim krikom in vsa presenečena se mu obesi mati okoli vratu. Smeje se in joca obenem. Nobeno očitunje ga ni smelo zadržati. Samo da je oče odprl usta, je že zakrčala nad njim:

— Pusti Arturja v miru! Vedno se moraš prepirati! Artur, kako je s teboj? Kaj pa hočeš, Artur — Vsa je bila zaljubljena vanj, kot bi bila njegova zaročenka.

Prve dni je mati ravnila z njim kot z otrokom. Spati je moral do desetih in kavo mu je prinesla k postelji. Boječe je pazila nanj, da ga ni kdo pogledal od strani. In to mu je ugajalo. Najbrže mu je šlo zelo slabo, kajti njegove roke so bile razprskane; njegova že večkrat zašita oklepa je bila zelo tenka, čevlji raztrgani. Lica so mu bila upadla in prsi vdrite.

Artur je bil zelo molčč. Mati je hotela vedeti, kaj se je vse zgodilo z njim, odkar je bil z doma, toda na vsa njena vprašanja jo je tiho in temno pogledal. Konečno, ko ga mati ne neha izpraševati, se razjezi in ni ga hotela več dražiti in je zatajila vsako besedo.

Zvonec je zopet pridno zvonil. Dekle so prihajale. Prvi teden je bila Režekova klet kot golobnjak. Notri in ven. Vsaka je hotela videti Arturja in vse so bile edine v tem, da ima na sebi nekaj zelo zanimivega, nekaj posebno privlačnega s svojim blešnim obrazom in žalostnimi očmi. Znal bi kaj povedati, ako bi hotel.

Arturjevo zdravje se ni nič izboljšalo. Za težko delo ni bil. Režekova mati že dolgo ni bila tako srečna, kot tedaj, ko Artur zaradi slabotnosti ni bil potrjen k vojakom. Tako prevzame po svojem očetu knjige, je zalival zelenjavo, bil je malo tukaj, malo tam in je navadno počival.

Artur sedi v prodajalni. Šlo je na poldne. Nikogar ni. Toda zdaj zasliši težke korake po stopnicah. Tap, tap! Počasi in premišljeno. Zvonec neprestano zvonil; malokdaj je zvonec zvonil tako glasno.

Pri vходу se prikaže visoka postava z otrokom v naročju.

Artur naglo skoči pokonei — bila je Mina!

— Dober dan, Artur, — pravi mirno in mu ponudi roko.

Kot okamenel stoji pred njo. Neprijeten občutek mu stiska grlo. Pogleda jo, nato pa ga obje rdečica in povesi oči.

Mina ni blela, niti rdeča. Na njenih potezah na obrazu ni bilo opaziti nikake izpremembe. Samo, ko pokaže na svojega otroka, se se je veselje razlilo preko njenega obraza.

— Artur, to je hčerka!

Nevoljno zamahne z roko; hotel ji je podati roko, pa jo boječe zopet umakne. Na obrazu mu leži velika zadrega.

— Najina hčerka, — pravi Mina zopet. Njegov mir je ni prav nič vznemirjal; otroka zaguga in mu ga položi v naročje. Mora ga prijeti, drugače bi padel.

— Kako ji je ime? — jeclja Artur.

— Frida.

Nikdo nič ne reče; oboja si stojita molče nasproti. Otrok gleda od enega do drugega.

— Pogledj, Frida, tvoj papa! — pravi Mina tiho. Ljubeznjivo jo boža po licih. — Ali vidiš? Tvoj papa.

Artur se zgane. Neumna stvarica ga zaupno vleče za brke.

Minin obraz se nenadoma izpremeni; bolest se razlije čezenj. Težko položi svojo roko na Arturjevo ramo.

— Artur hčerka ne ve, kam. Da bi jo povsod odpravili, tudi ne bomo pustili, kaj? — Radovedno mu gleda v oči. Artur se skuša pogledu izogniti, toda Mina mu jasno in odločno gleda naravnost v oči.

— Kaj vendar hočeš? Pusti me v miru! — pravi ježno.

Toda Mina se ga ne ustraši. — Kaj misliš, Artur, kaj bova naredila?

— Kaj vem? Pusti me v miru! Proketo vendar, kaj hočem?!

— Poročiti me moraš! — pravi Mina odločno.

Tedaj pa stopi v trgovino Režekova mati. Z enim pogledom je videla vse.

(Dalje prihodnjič.)

BANKE IN POSOJILA ZA HIŠE

V Združenih državah je bilo ustanovljenih dvanajst takozvanih "Home Loan Banks" in vsaka funkcionira v svojem okraju. Izraža se upanje, da vsled delovanja teh bank število hipotekarnih dražb znatno zmanjšano in odpovedi dobrih hipotek bodo morda popolnoma izginile.

Priseljenci imajo poseben interes za delovanje teh hišno-hipotekarnih bank, kajti skoraj trije milijoni tujerodnih družin lastujejo svojo hišo. Da prevladuje splošno nesporazumljenje glede delokroga teh bank, je razvidno iz dejstva, da veliko število hišnih lastnikov je navalilo na te nove banke, čim so bile odprte, v svrhu, da zaprosijo za hišno posojilo. Dejstvo je, da le v jako redkih slučajih te banke posojajo denar direktno lastnikom. Te hipotekarne banke so bile v prvi vrsti ustanovljene v svrhu izboljšanja razmer, kar se tiče odpovedi (foreclosures) hišnih hipotek (mortgages). Svrha teh bank je odpraviti prvotne vzroke težavnega stanja. Delovanje je nekoliko podobno onemu poljedelskih hipotekarnih bank (Farm Loan Banks), ki nimajo direktnega posla s posameznimi farmerji, pa vendarle prispevajo v znatni meri k boljšemu farmerskemu kreditu.

Da si dobro predstavimo delovanje hišno-hipotekarnih bank, treba pogledati malec nazaj in razumeti, kaj je povzročilo vse te prisilne dražbe malih stanovanjskih hiš.

Ko je nastal borzni polom leta 1929, je stotisočero vlagateljev hitelo v svojo banko po gotovino. Treba pomniti, da imovina teh bank — razum hipotek in denarja v blaginji — obstoja v v glavnem iz zadolžnic (bondov) in delnic (stock). Cena teh je tudi globoko padla in banke niso mogle izposoditi si gotovino na njih. Prodali jih, bi pomenjalo tako izgubo, da utegne dovesti do bankrota. In dejanski mnogo bančnih polomov je pripisati temu dejstvu. Ko je depresija nadaljevala čez 1930, 1931 in 1932, vlagatelji bank so nadalje zahtevali gotovino, dočim banke, stavbena posojilna društva in drugi hipotekarni zavodi imajo svojo imovino vloženo v hipoteko. Vsled tega

mnogi taki zavodi so bili prisiljeni zahtevati plačilo na glavnico, ko je hipoteka zapadla, mesto da bi dovolili navadno podaljšanje hipotek ali obnovitev. Ko lastnik ni plačal, hipoteka je bila odpovedana in hiša prodana na dražbi. Banke večinoma niso pri tem izgubile, ker je posojilo značilo le del hišne vrednosti, ali lastnik je bil ruiniran.

Vse to bi se ne bilo zgodilo, da smo imeli zavod, kamor bi se banke, posojilne zadruge, zavarovalne družbe in enaki hipotekarni zavodi lahko zatekli, da si izposojujejo denar na račun bančnih hipotek. Ali takega zavoda ni bilo in zato je število dražb naraslo.

Svrha teh novih hišno-posojilnih bank je ravno ta, da ustvarijo tak zavod, h komur naj se banke zatekajo, ko potrebujejo gotovino na račun hipotek ali posojil na male hiše. Mesto da bi zahtevale plačilo od hišnega lastnika in mu prodali hišo, si banka izposojuje denar od Home Loan Bank, dajoč kot jamstvo hipoteko (mortgages) na hišo.

Zakon izrečno določa za taka posojila na male hiše. Hipotekirana hiša ne sme biti cenjena na več kot \$20,000 in v nji ne sme stanovati več kot 3 družine. Lastnik mora biti dobrega značaja, biti v stanu kaj zaslužiti in biti sposoben redno odplačevati v normalnem času. Da se zaščiti stanovanjske hiše teh ljudi, imajo Home Loan Banks \$1,500,000,000 kredita na razpolago.

Posebna dodatna določba dotičnega zakona dovoljuje direktno posojilo lastniku le tedaj, ako ni bil v stanu dobiti prvo hipoteko drugje. Pričakuje se, da bo malo teh slučajev. Kjer je bila hipoteka deloma plačana, bo Home Loan Banks v stanu spremeniti ostanek posojila v novo posojilo z manjšimi plačili na daljšo dobo.

Home Loan Banks za dvanajst let obdobja se nahajajo v sledečih mestih:

Cambridge, Mass., Newark, N. J., Pittsburgh, Pa., Winston-Salem, N. C., Cincinnati, O., Indianapolis, Ind., Evanston, Ill., Des Moines, Iowa, Little Rock, Ark., Topeka, Kansas, Portland, Ore., Los Angeles, Cal.

FLIS.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

ŽENSKI INSTINKT

Moški se dajo navadno voditi razumu, ženske pa instinktu. Moškega večinoma lahko prepričaš z logičnimi argumenti, žensko zelo težko ali pa sploh ne. Angleški psiholog James Laver piše o ženskem instinktu:

"V starih, že davno pozabljenih časih, ko je bila ženska še sužnja moškega, je bilo njeno duševno delo usmerjeno na proučevanje moževega razpoloženja in moža je navadno spoznala že vnaprej. Če je hotela kaj doseči, je morala ujeti pravi trenutek, ko je bil mož dobre volje. Ta navada je prehajala z mater na hčerke in tako se je pogibila psihološka rahlostnost žensk, ki je moški nimajo. Moderne ženske so pri vseh svojih uspehih v enem pogledu na slabšem kot so bile ženske v starih časih, ogrožen je namreč njihov instinkt. Zato se ne smemo čuditi, če vidimo intelektualce, ki vzamejo za žene preprosta dekleta, natakarije, služkinje itd. Primitivna žena zna možu boljše postreči in ustreči, ker dela vse instinktivno, ne pa da bi jo vodil razum, kakor izobraženo.

Ženske bi lahko prišle med med pripadnice dolgo zatiranega naroda. V začetku so bile skrivni boj proti svojemu močnejšemu nasprotniku — moškemu spolu. Šele ko so se čutile dovolj močne, so nastopile javno. Toda v odkritem boju ne pomaga staro orožje, potrebna ni samo prebrisanost, temveč tudi moč. Tako je vsaj naziranj moških. Ženske so pa k sreči preveč prebrisane, da bi odložile preizkušeno orožje in nazadnje so prišle do prepričanja, da je instinkt zelo koristna lastnost. Zato pazijo, da mu svoboda ne škoduje. Moderna psihologija dokazuje, da je razum v človeškem življenju popolnoma podrejen. Instinkt je mnogo močnejši od razuma in če ne zna človek rabiti njegove moči, ne doseže uspeha v življenju.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-

TOVANJE

SHIPPING NEWS

8. decembra: Berlin v Bremen
9. decembra: PARIS (BOŽIČNI IZLET) Havre
Albert Ballin v Cherbourg
Majestic v Cherbourg
10. decembra: Roma v Genoa
11. decembra: Hamburg v Cherbourg
12. decembra: Majestic v Cherbourg
Berengaria v Cherbourg
Conte di Savoia v Genoa
13. decembra: Bremen
Leviathan v Cherbourg in Bremen
21. decembra: Pres. Harding v Havre
Deutschland v Cherbourg
22. decembra: Bremen v Bremen
23. decembra: Champlain v Havre
Olympic v Cherbourg
27. decembra: Europa v Bremen
8. decembra: New York v Cherbourg
Manhattan v Havre
10. decembra: Olympic v Cherbourg

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

Na Hitrem Ekspresnem Parniku

CHAMPLAIN

26. NOVEMBRA

23. Decembra

PARIS

5. Decembra — 20. Januarja

LAFAYETTE

5. Januarja — 28. Januarja

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščenega agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

BOŽIČNI IZLET
V JUGOSLAVIJO

Tak Božič kakor včasih
morete imeti, ako praznuje-
te praznike s svojimi sorod-
niki in prijatelji v stari do-
movini. Prírodnega sprejema
boste deležni, samo pridru-
žite se enemu naših izletov
pod osebnim vodstvom. Po-
sebna odplutja iz New
Yorka.

ALBERT BALLIN - - 10. DECEMBRA

HAMBURG - - - 14. DECEMBRA

Dospeli boste začasno za božične svečanosti. Nagla vožnja iz Hamburga v kraj, kamor ste namenjeni. Posebni zastopniki naše proge bodo spremljali vsak izlet. Preskrbite si zgodaj prostore.

\$159 OD NEW YORKA DO LJUBLJANE IN NAZAJ TRETJI RAZRED \$159

Za nadaljnja pojasnila vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali

HAMBURG AMERICAN LINE

39 BROADWAY, NEW YORK

Božični prazniki

so pred vrati

Letos ne bodo tako veseli kot so bili prejšnja leta, toda sleherni jih bo praznoval v spominih na staro domovino.

Nikdar ni spomin na domovino in na svojce tako jasen in svetel kot v božičnem času.

Pa tudi naši domači o Božiču nestrpnost čakajo pisma iz Amerike

Veseli so pozdravov in voščil, najbolj jih pa razveseli denarna pošiljatev.

DINARJI SO SEDAJ POCENI

Pošljite božična darila v obliki denar-
ne nakaznice s posredovanjem

Metropolitan Travel
Bureau (Frank Sakser)

216 West 18th Street New York, N. Y.

ZEMLJEVIDI

Stenski zemljevid Slovenije na močnim papirju s platnenimi pregrbi 7.50

Pokrajni ročni zemljevidi:

Dravska Banovina 30
Slovenske Gorice, dravske planjske polje 30
Ljubljanske in mariborske oblasti 30
Pohorje, Kočjak 30
Prekmurje in Međumurje 30

Canada 40

Združenih držav, veliki 40

Mali 13

Nova Evropa 60

Zemljevidi:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Indiana, Missouri, Mississippi, Washington, Wyoming, vsaki po 25
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — Virginia, Ohio, New York — vsaki po 40

Naročilo je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Knjige pošiljamo poštne preste

"GLAS NARODA"

216 W. 18 Street

NEW YORK

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE

POVESTI in ROMANI

SPIŠI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN

V TEM LISTU VSAKI TEDEN